

Zagrebu koji je izdavač knjige, te nada-sve njegovom osnivaču i voditelju prof. dr. sc. mons. Valentinu Pozaiću, pomoćnom biskupu zagrebačkom i duhovniku HKLD-a. Ovo je već četvrta knjiga iz Biblioteke Donum Vitae Centra, s edukativnim radovima simpozija HKLD-a. Zašto je potreban Centar s njegovim Bibliotekama objašnjava kratki citat iz rada o. Pozaića: »Da bismo obuhvatili čovjekovo dostojanstvo, potreban nam je cjelovit pogled na čovjeka, potrebno nam je filozofsko i teološko domišljanje i vrednovanje svih danosti pozitivnih znanosti.«

Pogled na sadržaj knjige »Medicinska etika 2« dovoljan je da motivira svakog liječnika, kao i svakog kome su potrebna znanja iz bioetike, da knjigu kao trajno dobro ima u svojoj stručnoj biblioteci, na korist pacijenta i bolesnika.

Ivica Ružička

Ante Vukasović, *Naših prvih 12 godina — Naših prvih 12 rokov*, Društvo hrvatsko-slovačkoga prijateljstva, Zagreb, 2005, 255 str.

Društvo hrvatsko-slovačkog prijateljstva osnovano je u Zagrebu ubrzo nakon proglašenja samostalne Slovačke Republike, 28. svibnja 1993, a u siječnju 2006. imalo je trinaestu redovnu godišnju skupštinu na kojoj je, promocijom spomen-knjige »Naših prvih 12 godina«, svečano obilježilo prvo razdoblje svoga vrlo plodna djelovanja, na temelju kojega je steklo ugled najdjelatnijega društva prijateljstva u Hrvatskoj. Sadržajem i ilustracijama izuzetno bogata knjiga predstavljena je u veljači 2006. i široj hrvatskoj javnosti u Zagrebu. U njoj je u pet glavnih dijelova sabrano svekoliko iskustvo djelovanja Društva i kratak pregled hrvatsko-slovačkoga prijateljstva tijekom gotovo istovjetne višestoljetne burne i mukotrpe povijesti. Tiskana je dvojezično, na hrvatskom i slovačkom jeziku.

U prvom, najkraćem dijelu »Uteme-ljenje i namjena Društva« opisan je postupak osnivanja, glavna svrha i zadaće djelovanja. U drugom dijelu »Naši prethodnici« naznačeni su bitni čimbenici povezivanja hrvatskoga i slovačkog naroda tijekom povijesti: Hrvatsko plemstvo u Slovačkoj, Narodni junaci, Obostrano doseljavanje i naseljavanje, Academia Istropolitana u Bratislavi, Sveučilište u Trnavi, Prijateljstvo i suradnja preporoditelja, Katoličko zajedništvo, Književna suradnja, Znameniti Slovaci u hrvatskoj znanosti i kulturi, Prva društva prijateljstva. To je izuzetno bogato naslijeđe koje obvezuje i inicira afirmativnu i perspektivnu budućnost prijateljstva i suradnje između dva bliska i prijateljska naroda, koja su podarila mnoge velikane znanstvenoj, religioznoj, kulturnoj i opće društvenoj baštini, a njihova djela potiču i obvezuju hrvatske i slovačke naraštaje da slijede i obogaćuju velika postignuća svojih časnih i slavni predaka.

U središnjem i najvećem poglavlju, »Pregled djelatnosti po područjima«, u deset zbirnih točaka izložene su glavne manifestacije djelovanja Društva tijekom dvanaest godina. U prvoj točki su manifestacije vezane uz predstavljanje Hrvatske Slovačkoj, a u drugoj način predstavljanja Slovačke Hrvatskoj. U trećoj je pregled turističkih i studijskih putovanja u Slovačku, a u četvrtoj naznake za preko šezdeset svečanih obilježavanja obljetnica graditelja mostova prijateljstva. U petoj točki je opisana sveučilišna i znanstvena suradnja, u šestoj su podaci o nakladničkoj djelatnosti, a u sedmoj o održanim književnim večerama i predstavljanju knjiga. U osmoj se evidentiraju održane tribine, predavanja i susreti prijateljstva, u devetoj gospodarske inicijative i suradnja, a u desetoj mnogobrojna sudjelovanja i posredovanja između hrvatskih i slovačkih ustanova, udruga i pojedinih osoba.

U poglavlju »Naši suradnici« opisana je suradnja s Velesposlanstvom Slovačke Republike u Zagrebu i Hrvatskim vele-

poslanstvom u Bratislavi; Slovačko–hrvatskim društvom u Slovačkoj i Hrvatskim klubom u Bratislavi; Društvom hrvatskih književnika, Maticom slovačkom, Koordinacijom hrvatskih društava prijateljstva, Hrvatskim katoličkim zborom »MI«, Hrvatskom maticom iseljenika, Družbom »Braća hrvatskoga Zmaj«, KUD–om »Industrogradnja« u Zagrebu, Hrvatima u Slovačkoj i Slovacima u Hrvatskoj te brojnim drugim udrugama, ustanovama i pojedincima u Slovačkoj i Hrvatskoj. Na kraju su podatci o održanim skupštinama i izabranim tijelima, popis članova i bogata bibliografija djelatnosti Društva. U poglavlju »Naši prethodnici« dosta pozornosti je poklonjeno katoličkom povezivanju.

Konstatirano je: »Između Hrvata i Slovaka postoje bogate veze i na polju crkvene povijesti. Katolička Crkva svojim školstvom, premještanjem profesora, učenika i studenata, (...) otvaranjem samostana, razmjenama redovnika, redovnica i svećenstva — stalno je poticala i širila duhovnu, vjersku i kulturnu suradnju. Brojni svećenici, biskupi, nadbiskupi i kardinali grade mostove prijateljstva«. Slijede tekstovi o Antunu Vrančiću, sv. Marku Križevčaninu, Leopoldu Koloniću, Františku Klobušickom, Aleksandru Alagoviću, Jurju Hauliku, Josipu Jurju Strossmayeru, Štefanu Moysesu. Jednom riječju, Katolička crkva je snažno potpomagala proces povezivanja hrvatskoga i slovačkog naroda, podupirala suradnju, zbližavanje i prožimanje kultura i svekolikoga duhovnog života.

Za izuzetno plodonosan rad Društva hrvatsko–slovačkog prijateljstva predsjednika Društva prof. dr. Antu Vukasovića Skupština je proglasila doživotnim počasnim predsjednikom. Naznačenom spomen–knjigom, tj. monografijom koja je tehnički vrlo kvalitetno opremljena, Društvo hrvatsko–slovačkog prijateljstva svekoliku svoju djelatnost čini dostupnom hrvatskoj i slovačkoj javnosti, u želji da njihova bogata iskustva potaknu

i druga društva prijateljstva na intenzivnije djelovanje i stvaranje spomen–knjiga, a Hrvate i Slovake na građenje novih, toliko nam dragih, potrebnih i korisnih mostova prijateljstva.

Ivica Đaković

Mijo Škvorc, *Molitva svake duše*, Filozofsko–teološki institut Družbe Isusove, Zagreb, 2006, 408 str.

Knjiga *Molitva svake duše* temelji se na zapisima kontemplativnog razmatranja pomoćnog biskupa Zagrebačke nadbiskupije isusovca o. Mija Škvorca. Prije nego mu je Zagrebačka nadbiskupija povjerila vršenje pomoćnog biskupa, o. Mijo Škvorc predavao je filozofiju mladim isusovačkim kandidatima na Filozofskom institutu u Zagrebu, te obavljao svećeničku službu u Bazilici Srca Isusova. Ondje je svake nedjelje u jedanaest sati služio sv. misu na kojoj su sudjelovali mnogi mladi katolički studenti, jer ondašnje socijalističko–komunističko društvo nije moglo odgovoriti na potrebe mladih intelektualaca. Propovijedajući Kristovu »Radosnu vijest«, isticao je kako nihilističko razmišljanje, koje je sve više zahvaćalo dušu mladih ljudi, može pobijediti Božja Riječ koja je postala čovjekom — Isus Krist kao svjetlo koje jedino pobjeđuje tamu. Zbog svojega apostolskog djelovanja temeljenog na vjeri u Krista, o. Škvorc je bio osuđen od vlasti, neprijateljski raspoloženoj prema Bogu i vjeri, na dvije godine zatvora u Staroj Gradiški. Nakon odslužene zatvorske kazne o. Škvorc zapisuje svoja svakodnevna duhovna razmatranja koja čine sadržaj ove knjige. Knjiga je podijeljena na četrdeset poglavlja koja predstavljaju pojedinačna duhovna razmatranja određene duše.

Prvo poglavlje nosi naslov »Molitva žalosne duše«. Ono započinje meditacijom autora nad novozavjetnim tekstom »Žalosna je duša moja do smrti« (Mt 26, 38). Meditirajući nad ovim tekstom, au-